2025/2227

31.10.2025

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2025/2227,

27. oktoober 2025,

millega antakse luba alustada Euroopa Liidu huvides läbirääkimisi Maailma Loomatervise Organisatsiooni rahvusvahelise kokkuleppe ja organisatsiooni põhikirja, organisatsiooni eeskirjade, finantseeskirjade, üldeeskirjade ja selle muude tekstide läbivaatamise üle

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2 ja artikli 168 lõike 4 punkti b koostoimes artikli 218 lõigetega 3 ja 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust

ning arvestades järgmist:

(1) Maailma Loomatervise Organisatsioon (WOAH) on valitsustevaheline organisatsioon, mis asutati 1924. aastal rahvusvahelise episootiaametina (*Office International des Epizooties* – OIE). Organisatsiooni õigusaktide hulka kuuluvad rahvusvaheline kokkulepe rahvusvahelise episootiaameti loomise kohta ja rahvusvahelise episootiaameti organisatsiooni põhikiri (1924), rahvusvahelise episootiaameti organisatsiooni eeskirjad (1973), finantseeskirjad (1987) ja Maailma Loomatervise Organisatsiooni (OIE) üldeeskirjad ning muud tekstid (2011) (edaspidi „WOAHi põhitekstid“). WOAHi loomatervishoiu ja zoonooside standardeid tunnustatakse Maailma Kaubandusorganisatsiooni sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete lepingus rahvusvaheliste sanitaareeskirjadena. 2025. aasta seisuga on WOAHil 183 liiget, sealhulgas kõik liidu liikmesriigid. Euroopa Komisjonil on vaatleja staatus.

(2) 2023. aastal tellis WOAH 100. aastapäevaks oma juhtimise välise ja sõltumatu läbivaatamise, et tagada oma tegevuse eesmärgipärasus ning suutlikkus toetada tulevikus tõhusat, tulemuslikku ja kestlikku organisatsiooni. Saadud aruanne esitati tutvustamiseks ning seda arutati WOAHi delegaatide ülemaailmsel assambleel 2024. aasta mais.

(3) 30. mail 2024 võttis WOAHi delegaatide ülemaailmne assamblee vastu resolutsiooni nr 12, millega volitati peadirektorit looma spetsiaalset juhtimisrühma, millesse kuuluvad WOAHi liikmed koos iga piirkonna esindajatega, et jätkata tööd WOAHi põhitekstide läbivaatamisel.

(4) 2024. aasta detsembris loodi WOAHi juhtimise läbivaatamise komitee (edaspidi „juhtimise läbivaatamise komitee“), millesse kuulub komitee volituse kohaselt 16 liiget kõigist WOAHi piirkondadest. Juhtimise läbivaatamise komitee praegustest liikmetest kolm on liikmesriigid: Austria ja Iirimaa kuuluvad nende liikmete hulka, kes esindavad WOAHi Euroopa piirkonda, ning Küpros kuulub nende liikmete hulka, kes esindavad WOAHi Lähis-Ida piirkonda. Nimetatud liikmete nõustajate hulka kuuluvad liikmesriikide ja komisjoni eksperdid. Juhtimise läbivaatamise komitee esimene kohtumine toimus 2025. aasta oktoobris.

(5) Juhtimise läbivaatamise komitee koostas mitmeaastase tegevuse tervikliku tööprogrammi ja esialgsed soovitused, et toetada WOAHi põhitekstide läbivaatamist, mis esitati pärast WOAHi nõukogus kinnitamist delegaatide ülemaailmsele assambleele, kes võttis 29. mail 2025 liidu toetusel vastu resolutsiooni nr 5 pealkirjaga „WOAHi juhtimise läbivaatamise komitee tööprogramm ja esialgsed kohandused WOAHi põhitekstide läbivaatamise toetamiseks“. Vastavalt oma tööprogrammile alustas juhtimise läbivaatamise komitee oma töö esimest sisulist etappi (hindamisetapp) 2025. aasta mai lõpus.

(6) Liit on Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 43 lõike 2 alusel võtnud vastu ühtlustatud meetmed ja kehtestanud teatavate loomsete põllumajandussaaduste ühise põllumajandusturu korralduse. See hõlmab loomapidamist põllumajandustootmises.

(7) Loomatervis on liidu õiguse lahutamatu osa. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2016/429 ([1]) sätestatakse loomatervisenõuded, mis käsitlevad loomade ja loomsete saaduste liikumist liikmesriigis ja liikmesriikide vahel ning nende sisenemist liitu. On oluline, et vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 168 lõikele 4 aitab liit kaasa nimetatud artiklis osutatud eesmärkide saavutamisele, võttes muu hulgas veterinaaria valdkonnas vastu meetmeid, mille otsene eesmärk on rahvatervise kaitse, et lahendada liidus ühiseid ohutusprobleeme. Loomatervist ja zoonoosi käsitlev liidu õigus hõlmab muu hulgas loomadele ja inimestele edasikanduvate loomataudide vastaseid meetmeid, mis käsitlevad ka rahvatervise kaitse aspekte.

(8) Liit on määrusega (EL) 2016/429 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2003/99/EÜ ([2]) kehtestanud loomatervise ja zoonooside ühtlustatud eeskirjad. Nimetatud õigusaktid sisaldavad eeskirju loomataudide loetellu kandmise kohta liidu sekkumise eesmärgil, taudiennetusmeetmeid, taudide tõrjet ja likvideerimist, loomade ja loomsete saaduste liikumist liikmesriigis ja liikmesriikide vahel ning nende liitu sisenemist, samuti zoonooside ja zoonoossete haigusetekitajate seiret.

(9) Seega kuuluvad loomatervise ja loomade heaoluga seotud küsimused ühise põllumajanduspoliitika osana ja veterinaaria valdkonnas liidu pädevusse.

(10) Liidu huvides on WOAHi töös tõhusalt osaleda. See edendab liidu lähenemisviisi järjepidevust WOAHi pädevusse kuuluvas poliitikas ning tugevdab liidu pühendumust ülemaailmse loomatervise ja zoonooside tõrje, loomade heaolu, loomakasvatuse toiduohutuse, loomade ja loomsete saaduste ohutu rahvusvahelise kaubanduse ning toiduga kindlustatuse pikaajalisele arendamisele.

(11) Liikmesriigid ja komisjon peaksid läbirääkimiste käigus tegema tihedat koostööd,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liikmesriikidele, kes on Maailma Loomatervise Organisatsiooni (WOAH) loomatervise juhtimise läbivaatamise komitee liikmed ja esindavad WOAHi Euroopa piirkonda, antakse luba pidada WOAHi juhtimise läbivaatamise komitees liidu huvides läbirääkimisi rahvusvahelise WOAHi kokkuleppe ja organisatsiooni põhikirja, organisatsiooni eeskirjade, finantseeskirjade ja üldeeskirjade ning selle muude tekstide läbivaatamise üle.

Läbirääkimisi peetakse käesoleva otsuse *addendum*'is esitatud nõukogu läbirääkimisjuhiste kohaselt.

Artikkel 2

Läbirääkimiste pidamisel konsulteeritakse loomade ja veterinaarküsimuste töörühmaga (kõrgemad veterinaarametnikud), mis määratakse käesolevaga erikomiteeks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõike 4 tähenduses.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Luxembourg, 27. oktoober 2025

Nõukogu nimel

eesistuja

J. JENSEN

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/429 loomataudide kohta, millega muudetakse teatavaid loomatervise valdkonna õigusakte või tunnistatakse need kehtetuks (loomatervise määrus) (ELT L 84, 31.3.2016, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/429/oj).

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/99/EÜ zoonooside ja zoonootilise toimega mõjurite seire kohta, millega muudetakse nõukogu otsust 90/424/EMÜ ja tühistatakse nõukogu direktiiv 92/117/EMÜ (ELT L 325, 12.12.2003, lk 31, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/99/oj).

Addendum

Juhised läbirääkimiste pidamiseks Maailma Loomatervise Organisatsiooni (WOAH) põhitekstide läbivaatamise üle

1. Maailma Loomatervise Organisatsiooni (WOAH) delegaatide ülemaailmsel assambleel 30. mail 2024 vastu võetud resolutsiooni nr 12 alusel loodud juhtimise läbivaatamise komitees, mis on WOAHi liikmetest, sh iga piirkonna esindajatest koosnev läbirääkimisfoorum, esindavad liitu selle läbirääkijana need liikmesriigid, kes on juhtimise läbivaatamise komitee liikmed ja kes esindavad WOAHi Euroopa piirkonda, ning nende eesmärk on töötada WOAHi põhitekstide sellise muutmise nimel, millega tagatakse muutuvates olukordades tõhusaks juhtimiseks vajaliku juhtimiskorra paindlikkus ja kohandatavus.
2. Läbirääkijad püüavad saavutada läbirääkimistel ulatuslikke tulemusi, mis hõlmavad allpool esitatud eesmärke ja põhimõtteid, et läbivaadatud WOAHi põhitekstid oleksid otstarbekohased ning suudaksid ka tulevikus toetada WOAHi tõhusat, tulemuslikku ja kestlikku tegevust. Kogu selle protsessi vältel konsulteerib läbirääkija loomade ja veterinaarküsimuste töörühmaga (juhtivad veterinaarametnikud) ja koordineerib oma tegevust komisjoniga.
3. Sellega seoses peaksid läbirääkijad püüdma:
   a. kindlustada WOAHi volitusi ja tugevdada tema rolli tema pädevusse kuuluvates küsimustes ülemaailmsel ja piirkondlikul tasandil, kehtestades samal ajal konkreetse korra koostööks asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide ja valitsusväliste sidusrühmadega, võttes muu hulgas arvesse liidu terviseühtsuse põhimõtet;
   b. täpsustada WOAHi sekretariaadi, sealhulgas selle piirkondlike ja allpiirkondlike esindajate, liikmete delegaatide ning WOAHi juhtorganite, näiteks delegaatide ülemaailmse assamblee, nõukogu ja piirkondlike komisjonide rolli ja vastutusalasid;
   c. tugevdada WOAHi teadussüsteemi, reformides olemasolevaid ekspertorganeid, et tagada otsuste, sealhulgas rahvusvaheliste standardite kehtestamisega seotud otsuste tegemisel suurem läbipaistvus ja tõhusus;
   d. saavutada liikmete aktiivse osalemise WOAHi töös ja suurendada WOAHi rahvusvaheliste standardite tulemuslikku rakendamist WOAHi liikmete poolt;
   e. kehtestada usaldusväärsed finantsmehhanismid, mis põhinevad läbipaistvusel, õiglusel ja solidaarsusel ning mille eesmärk on olemasolevate vahendite tõhus kasutamine;
   f. hõlbustada WOAHi põhitekstide edasise muutmise protsessi, et võtta arvesse muutuvaid vajadusi.
4. Läbirääkijad peaksid püüdma tagada, et WOAHi põhitekstid on kooskõlas asjakohaste liidu õigusaktide ja poliitikameetmetega ning liidu võetud kohustustega, mis tulenevad muudest asjakohastest mitmepoolsetest lepingutest.